

Податок на виведений капітал замість податку на прибуток

1 липня добігає кінця термін, відведений на подання законопроекту про податок на виведений капітал (ПВК). Задля синергії зусиль бізнесу, громадськості, уряду та парламенту у проведенні реформ в Україні СУП ініціювала створення при Міністерстві фінансів України робочої групи по законопроекту щодо податку на виведений капітал.

На сьогодні маємо вже змогу ознайомитися з [презентованою](#) Мінфіном концепцією та напрацюваннями профільної робочої групи щодо тексту відповідного законопроекту.

Що маємо зараз

В узагальненому (дуже) вигляді податок на прибуток можна зобразити такою схемою:

Ведеться облік усіх операцій за звітний період: всіх доходів і всіх витрат

Кожна така операція тестується і визначається чи є вона дохідною чи витратною для цілей оподаткування, оскільки податковим законодавством передбачено певні обмеження для формування так званих податкових доходів і податкових витрат.

Наприклад, підприємство провело переоцінку іноземної валюти і згідно поточного курсу дооцінило її. В економічному сенсі актив є той самий, але з позиції обліку та оподаткування це є дохід. Або ж підприємство сплатило певні штрафні санкції – такі витрати до складу податкових включити не можна.

Отже, для обрахунку податку на прибуток:

беремо усі доходи

віднімаємо від них усі витрати (скориговані на ті суми, що до них не включаються) і

отриманий фінансовий результат множимо на ставку податку

це і буде податкове зобов'язання, тобто сума податку яку підприємство має сплатити до бюджету.

За таких умов перевірка правильності розрахунків з бюджетом полягає в тому, що податківці мають проаналізувати всі операції і визначити чи правомірно їх було враховано.

Що пропонується

ПВК в узагальненому (дуже) вигляді має зовсім іншу концепцію – оподаткування не фінансового результату, а певних операцій. Перелік таких операції об'єднує одна спільна риса – виведення коштів з обороту підприємства.

Іншими словами, філософія ПВК полягає в тому, аби стимулювати проводити лише «корисні» для розвитку бізнесу операції. А от податок платити лише за ті операції, за якими кошти з бізнесу «просто йдуть».

Наприклад, за моделі ПВК, якщо підприємство на виручені від продажу своєї продукції кошти закупає нове виробниче обладнання то в цьому звітному періоді жодних податкових зобов'язань у нього не виникне. А от якщо виручку буде спрямовано на виплату роялті офшорному нерезиденту – доведеться заплатити податок.

За таких умов податківцям не прийдеється контролювати доходи, а перевірятимуться лише витрати на предмет виявлення операцій що є виведенням капіталу.

Аргументи «проти»

Наразі серед озвучених експертами є лише «емоційні» аргументи на користь податку на прибуток – звичність ведення обліку та можливість податківцям забезпечити надходження до бюджету за рахунок контролю за всіма операціями бізнесу.

Аргументи «за»

Податок на прибуток не є основною статтею доходів держбюджету, а його адміністрування обходиться доволі дорого, адже об'єктом податкового контролю є всі доходні та витратні операції платника податку.

Діюча модель оподаткування фінансового результату має корупційну складову. По-перше, недосконалість законодавчих формулювань лишає «люфт» для перевіряючих. По-друге, навіть у разі виникнення збитків у платника податків його практично змушують платити податок наперед і періодично на законодавчому рівні обмежують суму збитків, яку можна задекларувати.